

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AUTORITETI I KONKURENCËS
KOMISIONI I KONKURENCËS

VENDIM
Nr. 666, Datë 23.12.2019

“Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregulator të Ujit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për ndërmarrjen “Ujësjetllës Kanalizime Vorë” SHA

Komisioni i Konkurrencës me pjesëmarrjen e:

Znj. Juliana LATIFI	Kryetar
Z. Eduard YPI	Zv/Kryetar
Znj. Leida MATJA	Anëtar
Znj. Adriana BERBERI	Anëtar
Z. Helidon BUSHATI	Anëtar

Në mbledhjen e tij të datës 23.12.2019, shqyrtoi çështjen me:

Objekt: Dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregulator të Ujit (ERRU) mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për ndërmarrjen “Ujësjetllës Kanalizime Vorë” SHA.

Bazë ligjore: Neni 24, germa d) dhe f); neni 26; neni 69 dhe 70 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar).

Komisioni i Konkurrencës pas shqyrtimit të:

- Relacionit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor për Ujësjetllës Kanalizime Vorë SH.A,

VËREN SE:

- 1- ERRU-ja nëpërmjet shkresës nr. 430 prot., datë 22.11.2019, informon Autoritetin e Konkurrencës se me vendimin e Komisionit Kombëtar Rregulator (KKRR) nr.05 prot., datë 01.02.2019, ka filluar procedurën për shqyrtimin e aplikimit për ndryshim tarife të ndërmarrjes Ujësjetllës Kanalizime Vorë SHA, e cila ka propozuar me anë të projekt-vendimit, të aplikojë vendosjen e nivelit të ri të tarifave të shërbimit për furnizimin me ujë të pijshëm, largimin e ujërave të ndotura si edhe tarifën fikse për mirëmbajtjen e rrjetit të ujësjetllësit, në të gjithë zonën e shërbimit pas riorganizimit.
- 2- Nga shqyrtimi dhe vlerësimi i informacionit mbi aplikimin për ndryshimin e nivelit tarifor si dhe projekt-vendimit përkatës “Për miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me

- ujë dhe largimin e ujërave të ndotura për shoqërinë Ujësjiellës Kanalizime Vorë SHA”, rezultoi se:
- Aplikimi i metodologjisë për ndryshimin e tarifave ka filluar me analizën e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes, të cilat duhet të jenë të justifikueshme, si dhe në analizën e performancës, e cila tregon rritje të tarifave në mënyrë graduale.
 - 3- ERRU thekson që shoqëria “UK Vorë” SHA aplikon tarifa të miratuara nga ERRU të unifikuara për të gjithë zonën e shërbimit, por kërkon ndryshimin e tarifave për të gjithë zonën e shërbimit, sepse kërkon të kryej investime afatgjatë, përmirësimin e gjendjes financiare të ndërmarrjes si edhe rritjen e cilësisë së shërbimit ndaj konsumatorëve për të gjithë zonën pas riorganizimit bazuar në :
 - Vendimi nr. 47 datë 07.11.2017 “Për miratimin e tarifave të ujit për konsum publik për ndërmarrjen UK Tiranë SHA”.
 - 4- *Për shërbimin e furnizimit me ujë të pijshëm*, aktualisht për konsumatorët familjar, ndërmarrja ka aplikuar tarifën 65 lek/m³, për konsumatorin publik ka aplikuar tarifën 140lek/m³ dhe për konsumatorin privat ka aplikuar tarifën 155lek/m³. Tarifa e propozuar për zonën e riorganizuar nga UK Vorë SHA është:
 - 80 lek/ m³ për konsumatorët familjar duke pësuar një rritje prej 15 lekë/m³ ose 23% më shumë se tarifa aktuale,
 - për konsumatorin publik është propozuar tarifa 150 lek/m³ duke pësuar një rritje prej 10 lekë/m³ ose 7% më shumë se tarifa aktuale
 - për konsumatorin privat është propozuar tarifa 190 lek/m³ duke pësuar një rritje prej 35 lekë/m³ ose 18% më shumë se tarifa aktuale.
 - 5- Rritje e tarifës volumetrike për furnizimin me ujë për të tre kategoritë, familjare, publike dhe private nuk është miratuar nga ERRU. Kjo vlerë është propozuar nga ERRU të mbetet e pandryshuar 65 lek/ m³ për të gjithë zonën e shërbimit të furnizimit me ujë për klientët familjar, 140 lekë/ m³ për klientët privat dhe 155 lekë/ m³ për klientët privat.
 - 6- Nëpërmjet aplikimit, ndërmarrja Ujësjiellës Kanalizime Vorë SHA, propozon rritje të tarifave volumetrike për largimin e ujërave të ndotura për të tre kategoritë. Propozohet ndryshimi i tarifës si më poshtë:
 - 18 lekë/m³ për konsumatorët familjar duke pësuar një rritje prej 7 lekë/m³ ose 36% më shumë se tarifa aktuale
 - 50 lekë/m³ për konsumatorin publik duke pësuar një rritje prej 20 lekë/m³ ose 40% më shumë se tarifa aktuale
 - 50 lekë/m³ për konsumatorin privat duke pësuar një rritje prej 15 lekë/m³ ose 30% më shumë se tarifa aktuale
 - 7- ERRU nuk e gjen të justifikuar ndryshimin për të gjitha tarifat e propozuara nga Ndërmarrja, pasi nuk janë të bazuara në shqyrtimin e Bilancit të Ujit, Modelit të Aplikimit si edhe Pasqyrat Financiare të vitit 2017-2018 prandaj ka vendosur mos ndryshimin e tarifave të ujit për të tre konsumatorët, por ndryshimin e tarifave fikse dhe tarifës

volumetrike të KUN vetëm për konsumatorin familjar. Tarifa e rishikuar nga ERRU për konsumatorin familjar e propozuar për t'u miratuar është 15 lekë/më ose 27% .

- 8- Nga analiza e kryer, bazuar në metodologjinë për vendosjen e tarifave, lidhur me treguesit e performancës, për secilën prej tyre janë vendosur objektiva të arritshme sipas ERRU-së për vitin 2019 dhe vitin 2020 duke synuar përmirësimin e performancës së shërbimeve të ofruara, duke reduktuar kostot e mirëmbajtjes dhe operimit, duke mundësuar uljen e humbjeve teknike dhe administrative si edhe synimin kryesor për rritjen e qëndrueshmërisë financiare, trasnparencën në përfitimin e investimeve, rritjen e efencës në faturime dhe menaxhimin e humbjeve teknike.
- 9- Nga analiza ekonomiko-financiare, sipas ERRU-së, rezulton se ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Vorë SHA nuk arrin të mbuloj kostot e operimit dhe mirëmbajtjes dhe në këtë aplikim synon përmirësimin e tij me 3% krahasuar me vitin 2018. Nevoja për të ardhura synon përmirësimin e nivelit të mbulimit të kostove O&M nga 88% në vitin 2018, parashikohet në 84.4% në vitin 2019, ndërsa sipas nivelit të objektivit nga ERRU në vitin 2020 mbulimi i kostove të O&M parashikohet të jetë në nivelin 91.3%. UK Vorë SHA bën pjesë në grupin e ndërmarrjeve që tentojnë të mbulojnë nivelin 100% kostot e operim & mirëmbajtjes.
- 10- ERRU-ja gjykon se ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Vorë SHA për vitin 2019 do të përmirësojë nivelin e lartë të humbjeve nëpërmjet një plani të detajuar të ndarë në faza për reduktimin e humbjeve të cilat ndikojnë në përmirësimin e performancës financiare. Ndërmarrja UK Vorë SHA duhet të mbajë në kontabilitet të ndara sipas llojit të shërbimit të ofruar kostot përkatëse, me qëllim që edhe tarifat të orientohen drejt kostove.
- 11- ERRU gjykon se ndërmarrja Ujësjellës Kanalizime Vorë SHA duhet të punojë për reduktimin e nivelit të humbjeve teknike dhe administrative, duke angazhuar stafin për vlerësimin sa më të saktë të çdo komponenti që bilanci të jetë i monitoruar gjatë gjithë vitit, të mbajë evidenca mbi sasi të ujit që nuk maten, mbi sasi të autorizuara të pa faturuara, etj, si edhe të hartojë Bilancin e Ujit sa më real, në të gjithë zërat e tij. Gjithashtu, të gjitha pikat e prodhimit edhe pikat kryesore të rrjetit duhet të pajisen me matësa të mëdhenj me qëllim zbatimin e një strategjie të leximit dhe regjistrimit rigoroz të burimit, çdo ditë dhe çdo muaj.
- 12- Tarifat duhet të jenë të orientuara drejt kostos, duke shmangur fitimin e ndërmarrjes UK Vorë SHA e cila ka pozitë dominuese dhe rregullatori duhet të stimulojë uljen e këtyre kostove, arritjen e fitimeve të arsyeshme, si dhe vendosjen e tarifave në nivele minimale, duke siguruar që konsumatorët të paguajnë çmimin e duhur për produktin dhe shërbimin që u ofrohet.
- 13- Duke qenë se ndërmarrja nuk ka instaluar matësa në prodhim, në pikat kryesore të rrjetit, niveli i humbjeve administrative dhe real është shumë i lartë, rekomandohet të analizojë historikun e debisë nga mos pagimi i faturave të shërbimeve UK, si edhe të hartojë një plan të detajuar për vjeljen e debive të prapambetura. Gjithashtu, duhet të menaxhojë saktë

dhe të shlyejë në kohë detyrimet ndaj furnitorëve me qëllim reduktimin e kostove shtesë që kanë të bëjnë me kamatë vonesat duke përfituar edhe nga subvencionet e alokuara nga Qeveria. Të gjitha investimet duhet të jenë sa më transparente, të përshtatshme, efikase dhe të nxitin reduktimin e kostove nga niveli aktual si dhe përdorimin në mënyrë efektive të burimeve ujore.

- 14- Nga vlerësimi i Konkurrencës “Mbi miratimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura për ndërmarrjen Ujësjiellës Kanalizime Vorë SHA” rezulton se: Ndërmarrja Ujësjiellës Kanalizime Vorë SHA ka pozitë dominuese dhe si e tillë, ka detyrimin e orientimit të çmimeve drejt kostos. Në aplikimin për rritje të tarifës, UK Vorë SHA nuk ka realizuar ndarjen veç e veç dhe sipas zonave, të kostove të shërbimit të furnizimit me ujë të pijshëm nga shërbimi i largimit të ujërave të ndotura gjithashtu dhe kostot për shërbimin e ofruar me ngritje mekanike apo me rënie të lirë.
- 15- ERRU në analizën ekonomike financiare të saj ka marrë në konsideratë kostot totale së bashku për të dy shërbimet e ofruara, duke mos zbatuar Vendimin e Komisionit të Konkurrencës Nr. 492, datë 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimit të ujërave të ndotura”, pika (I), germa (e).
- 16- Të rishikohen kostot në drejtim të rritjes së performancës së administrimit dhe të rishpërndahen burimet e të ardhurave të kërkuara për investime edhe nga ulja e kostove të operimit dhe mirëmbajtjes pasi sipas vendimit të ardhurat do të vijjnë në masë 91.3% nga rritja e tarifave, dhe vetëm 8.7% nga rritja e nivelit të faturimit.
- 17- Konstatohet se vendimi për fillimin e procedurës për ndryshimin e tarifave është bërë transparent në faqen e ERRU-së, gjithashtu është marrë në konsideratë rekomandimi i dhënë nga Komisioni i Konkurrencës me Vendimin Nr. 492, datë 28.12.2017 “Për dhënien e disa rekomandimeve Entit Rregullator të Ujit dhe UKT në lidhje me ndryshimin e tarifave të shërbimit të furnizimit me ujë dhe largimin e përpunimit të ujërave të ndotura”, pika (I), germa (e).

PËR KËTO ARSYE:

Komisioni i Konkurrencës, bazuar në nenet: 24, germa d) e f); 69 dhe 70 të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (të ndryshuar), me propozim të Sekretariatit.

V E N D O S I:

- I. T’i rekomandojë Entit Rregullator të Ujit si vijon:
 1. Tarifat e ndryshuara që do të miratohen nga ERRU për ndërmarrjen Ujësjiellës Kanalizime Vorë SHA, të jenë të orientuara drejt kostos së shërbimeve dhe të jenë të bazuara në parimin e mosdiskriminimit.

2. ERRU të kërkoj nga Ujësjetllës Kanalizime Vorë SHA, ndarjen e kostove për të dyja shërbimet e ofruara duke njoftuar AK brenda 90 ditëve për realizimin e këtij rekomandimi.
 3. ERRU të kryej auditimin (verifikimin) vjetor të përputhshmërisë në sistemin e llogaritjes së kostos. Të bëj transparente përshkrimin e sistemit të llogaritjes së kostos.
- II. Ngarkohet Sekretari i Përgjithshëm për njoftimin dhe ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KOMISIONI I KONKURENCËS